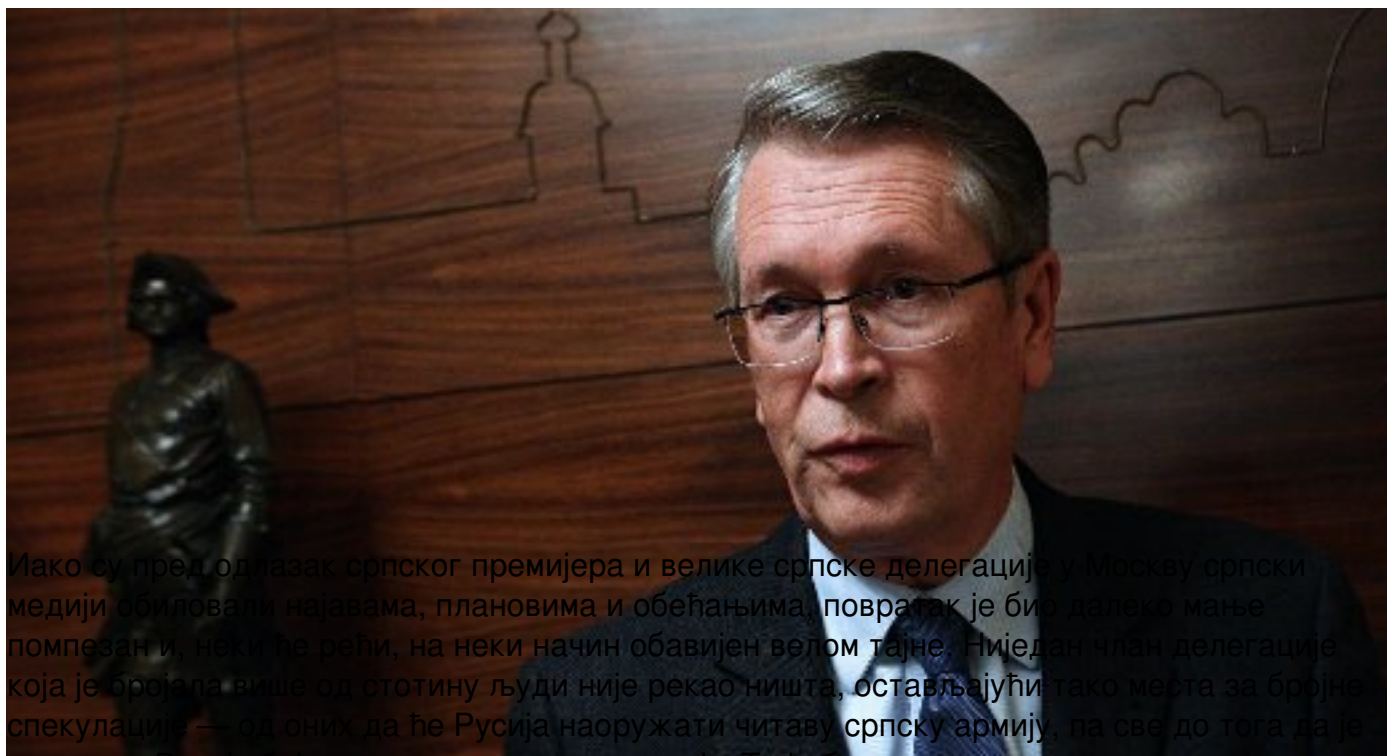

Александар Чепурин: Посета Александра Вучића Русији се одвијала у складу са руским протоколом, Србија није директно поставила питање набавке руског наоружања

Посета Вучића Москви била је најпродуктивнија и најсадржајнија посета српског премијера Русији последњих година, а можда и деценија. И, највероватније, не само Русији, каже Александар Чепурин, амбасадор Руске Федерације у Београду.

Иако су пред одлазак српског премијера и велике српске делегације у Москву српски медији обилovali најавима, плановима и обећањима, повратак је био далеко мање помпезан и, неки ће рећи, на неки начин обавијен велом тајне. Ниједан члан делегације која је бројала више од стотину људи није рекао ништа, остављајући тако места за бројне спекулације — од оних да ће Русија наоружати читаву српску армију, па све до тога да је званична Русија бојкотовала српску делегацију. То је био разлог да замолимо руског амбасадора Александра Чепурина да нам каже своје утиске о посети којој је, по дужности, присуствовао.

— Мислим да су најважније две ствари. Посета је показала зрелост српске политике, која се води у складу са сопственим, српским интересима. Ови интереси се у ствари састоје у унапређивању односа и са Западом — ЕУ, и са Истоком — Русијом, а да се не губе властити корени и будућност земље и народа. То је прво. Друго — посета је дала подстрек билатералним односима, усмерила их је на стварање адекватних инструмената, најпре у области економије. У ширем смислу, она је показала важност и неопходност стварања Европе без линија подела.

То је била најпродуктивнија и најсадржајнија посета српског премијера Русији последњих година, а можда и деценија. И, највероватније, не само Русији.

Ако узмемо у обзир три класична критеријума оцењивања посете, а то су ниво састанака, потписани документи и економски део, резултати немају преседана. Посета је показала колико су дубоке наше везе, али и колико се објективно наши интереси поклапају.

Најважније је, да кажем још једном, да је посета дала снажан подстицај руско-српском дијалогу, да је потврдила високи ниво узајамног разумевања и стратешког партнерства и да је одредила перспективе.

У српским медијама већ су се појавили негативни коментари — Медведев је, тобоже, одустао од разговора са Вучићем, српска делегација није дочекана на аеродрому, ништа се нису договорили...

— Не знам ниједног другог колегу Дмитрија Медведева којем је он посветио толико времена током боравка у Москви. Првог дана преговори су почели у 13.00 у ужем саставу, наставили су се у широком саставу, а завршени су потписивањем докумената. И то је трајало скоро 4 сата. Да истакнем, преговори су се одвијали у атмосфери искреног интересовања и узајамног разумевања. Рекао бих у атмосфери узајамне симпатије. На састанку у ширем саставу говорили су практично сви министри — и српски и руски. Разматрани су темељно економски проблеми, стање и перспектива билатералних односа. То је била искрена размена мишљења.

Наредног дана премијери су заједно свечано отворили на Московском сајму (ВДНХ) Међународни форум „Отворене иновације“. Држали су говоре, одговарали на питања. Александру Вучићу се, како ми је рекао, форум јако допао. То је био поглед у будућност. За сећање, премијеру је остао руски смартфон. Узгред, врхунски је. Један од најбољих.

Наредног дана био је одржан састанак Александра Вучића и пет министара са председником Владимиром Путином, министрима Лавровом, Шојгуом и Рогозиним.

Истакао бих добронамерност састанка. То је био разговор између искусних политичара са својим принципима и убеђењима.

Током посете потписано је осам важних билатералних докумената. Одржан је и велики пословни форум.

А протокол? Да ли је и бројној српској делегацији посвећена одговарајућа пажња?

— Што се тиче протоколарних питања — све се одвијало стриктно у складу са руским протоколом. Делегација је била бројна, долазила је различитим авионима и у различито време.

Док је трајала посета, низ министара је одржао посебне састанке са руским колегама, што, узгред речено, није било предвиђено у програму: и Александар Антић, и Зорана Михајловић, и Небојша Стефановић и остали. Амбасада Србије у Москви радила је 24 часа дневно.

Био сам на састанку Ивице Дачића са Сергејем Лавровом. То је био озбиљан али истовремено и пријатељски састанак, са хумором. Разматрали су кључне проблеме у конкретном и општефилозофском смислу, говорили су о Сребреници и о Унеску, о ОЕБС-у. Сергеј Лавров ће, узгред речено, бити у Београду од 2. до 4. децембра на билатералном састанку, као и да би учествовао на Савету министара спољних послова ОЕБС-а.

Искрено речено, врло згуснути програм захтевао је брзу вожњу поворке кроз Москву. Понекад се радни план мењао. Није било довољно времена за састанак са председником једне од највећих светских компанија „Лукоил“ Вагитом Алекперовом, поприлично кратак је био састанак са председником „Руских железница“ Олегом Белозеровом. Са једног састанка на други српска делегација се возила у великој поворци са пратњом, брзином од скоро 160 километара на сат. Толико брзо никад се нисам возио по Москви.

Узгред, разговори су се делимично водили на руском. Потврђујем да српски премијер има одличан руски изговор. Код Срба се то не види толико често.

Мислим да су од симболичког значаја били и кратки долазак читаве српске делегације у Архангелску цркву у Кремљу, у којој се налазе старе фреске Светог Симеона и Светог Саве, као и обилазак барелефа великог вајара 20. века српског порекла Јевгенија Вучетића у централном павиљону Московског сајма.

Да ли је Русија спремна за инвестиције у војну индустрију Србије, и постоји ли могућност сарадње у овој области?

— Разговор је вођен и о овим питањима. Важно је тражити и проналазити варијанте од узајамне користи. То је могуће под условом да постоји позитивно политичко усмерење, као и стратешко партнерство.

Очекујемо средином децембра заседање Руско-српског Међувладиног комитета и долазак потпредседника Владе Русије Дмитрија Рогозина, који заједно с Ивицом Дачићем председава у Међувладином комитету, а у Влади Русије је задужен за наменску индустрију, која остварује продукцију вредну десетине милијарда евра, а значајни део те производње се извози.

Било је речи и о могућности сарадње, на пример, путем отварања у Србији центра за сертифицивану од стране произвођача поправку руских хеликоптера, којих у Источној Европи има преко 600. То је квалификован посао. Важно је одредити потенцијал Србије за производњу у овој области, и да не изгубимо шансу. Иначе, треба обраћати већу пажњу на индустрију, индустријску кооперацију, високотехнолошке гране привреде. Зашто да не?

Да ли се разматрало могуће давање повољних кредита за набавку руског наоружања?

— Колико ми је познато, српска страна није поставила ово питање директно. Одбрана

захтева систематски приступ. Потребна је процена безбедносних ризика за земљу, као и стратегија одбране с обзиром на њене потребе. Није тајна да неко од суседа Србије почиње својеврсну „трку у наоружању“. Али који је циљ?

А миграције? Запад је раскомадао пола света, Блиски и Средњи Исток, подржавао је „арапско пролеће“, које се сада враћа у Европу као „арапска јесен“. Али заједно с избеглицама свакако долазе и екстремисти. То је такође претња.

И поред свих данашњих тешкоћа мислим да ће се за повлашћено кредитирање Србије ипак наћи могућности.

Да ли је било речи о нестабилности на Балкану? Српску, а верујем и балканску јавност, потресла је ових дана изјава Ангеле Меркел да може доћи чак и до рата на овим просторима.

— Русија је заинтересована за стабилан Балкан, за стабилну и отворену Европу. Русија је глобална држава, заинтересована за добре односе са сваким ко је спреман да сарађује на равноправној основи.

Србија је показала пријатељски однос према Русији у тешко време за њу. У Русији знају да то цене. Тако нешто се не заборавља. Сматрамо Србију кључном земљом за стабилност балканског региона. Што Србија чвршће стоји на ногама, то је Балкан стабилнији.

Узгред, ми смо последњих месеца видели више гестова добре воље од стране Београда према комшијама. А шта смо видели заузврат? Важно је пронаћи компромисе, сарађивати у питањима од узајамног интереса, без покушаја да се наруши територијални интегритет земаља региона, укључујући Србију. Другачијег пута нема.

А генерално говорећи, искрено да Вам кажем, „московски састанци“ су показали да имамо све могућности да Русија и Србија буду партнери и пријатељи у садашњости и будућности, као што су биле у прошлости. То исто са моје тачке гледишта желе и наши

блиски народи.

Политички импулс створен током преговора треба да стручно претворимо у привредни и остали профит за наше земље. Можемо и морамо то да урадимо.

(Љубинка Милинчић – Спутњик)

Александар Чепурин: Није ми познато да је током посете Вучића Москви затражен кредит за набавку руског наоружања

Руски амбасадор у Београду Александар Чепурин изјавио је да је Русија заинтересована за стабилан Балкан, за стабилну и отворену Европу, те да Србију сматра кључном земљом за стабилност балканског региона.

- Последњих месеци видели смо више гестова добре воље од Београда према комшијама. А, шта смо видели заузврат? Важно је проналазити компромисе, сарађивати у питањима од узајамног интереса, без покушаја да се наруши територијални интегритет земаља региона, укључујући Србију. Другачијег пута нема - рекао је Чепурин за "Спутњик".

